



16.9.2020

Työ- ja tasa-arvovaliokunta

LAUSUNTO TYÖ- JA TASA-ARVOLAUTAKUNNALLE

Asia

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston asiantuntijalausunto Työ ja tasa-arvovaliokunnalle HE 87/2020 vp hallituksen esityksestä eduskunnalle työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta ja HE 114/2020 vp työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta annetun hallituksen esityksen (87/2020 vp) täydentämisestä

LAUSUNTO

Hallituksen esityksessä esitetään, että kunnille siirtyvien palvelujen järjestämisen ja tuottamisen valvonta olisi aluehallintovirastolla. Tehtävä ehdotetaan keskitettäväksi Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastoon. Laissa säädettäisiin aluehallintoviraston aktiivisesta valvontatehtävästä kokeilualueiden lain noudattamisen sekä asiakkaiden yhdenvertaisuuden valvomiseksi. Aluehallintovirasto voisi keskeyttää kokeilun, jos kokeilualue toimisi lainvastaisesti ja jos asiakkaiden yhdenvertaisuus kriittisissä palveluissa heikkenisi kokeilualueilla.

Hallituksen esityksestä syntyy käsitys, että valvonta on tarkoitettu nimenomaan laillisuusvalvonnaksi. Laillisuusvalvonnan toteuttaminen edellyttää aluehallintoviraston käsityksen mukaan kahden henkilötyövuoden lisäresurssia aluehallintovirastolle.

Aluehallintovirastolla ei ole ylimääräistä resurssia, jota voitaisiin käyttää tämän kokonaan uuden tehtävän suorittamiseen, vaan tehtävää varten tarvitaan täysimääräisesti lisäresurssi. Aluehallintovirastolla ei myöskään ole entuudestaan palveluksessaan työllisyyspalveluiden asiantuntijoita, vaan tehtävään joudutaan rekrytoimaan uudet asiantuntijat, joilla on tehtävän edellyttämä erityisosaaminen. Tehtävään sisältyy sekä reaktiivinen että aktiivinen suunnitelmaperusteinen valvonta. Erityisesti suunnitelmaperusteisen valvonnan toteuttaminen edellyttää sekä hyvää perehtyneisyyttä tehtäväkenttään että resurssin käyttämistä myös valvontasuunnitelman laatimiseen.

Aluehallintovirastoissa asiat ratkaistaan esittelystä. Päätösprosessin

toteuttaminen edellyttää tällöin vähintään kahden asiantuntijan työpanoksen osoittamista tehtävään. Hallituksen esityksessä esitetyt kustannukset ovat tähän nähden jonkin verran alakanttiin ja realistisempaan kustannuksena voitaisiin 2 henkilötyövuodelle voidaan pitää 160 000 euroa vuodessa (HE:ssa nyt 130 000).

Hallituksen esityksessä on sivulla 73 virhe kun muutoksenhaun viitataan tapahtuvan Helsingin hallinto-oikeuteen. Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 10 §:n 3 momentin mukaan, jos päätöksen tehneen viranomaisen toimialueena on koko maa, toimivaltainen on se hallinto-oikeus, jonka tuomiopiirissä valittajan kotipaikka sijaitsee. Tällä perusteella toimivaltainen hallinto-oikeus vaihtelee sen mukaan mitä aluetta aluehallintoviraston päätös koskeen.

Valvontatehtävä rinnastuu aluehallintovirastoille erityisesti sosiaali- ja terveydenhuollon hallinnonaloilla säädettyyn kunnan toiminnan valvontaan (mm. sosiaalihuoltolaki 3.2 §, kansanterveyslaki 2.1 §). Tämän vuoksi valvonnan toteuttamisessa voidaan todennäköisesti hyödyntää samoja prosesseja kuin muillakin aluehallintoviraston hallinnonaloilla.

Tässä hallituksen esityksessä ei ole aluehallintovirastoille asetettu muita tehtäviä kuin 24 §:ssä säädetty valvonta. Käsitykseni mukaan valvonta on toteutettavissa hallituksen esityksessä esitetyllä tavalla.

Oikeusturvayksikön päällikkö,
lakimies

Päivi Lahtinen
puh. 0295 018 533

Tämä asiakirja LSSAVI/12375/2020 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LSSAVI/12375/2020 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Lahtinen Päivi 16.09.2020 14:00